

[Wilhelm]

meget, meget åbne for alt, hvad der kan tænkes af alternativer, og vi vil støtte forsøgsordningen med samfundstjeneste under de forudsætninger, som vi håber er selvfølgelig: at den optræder som alternativ til ubetinget frihedsstraf, at der er valgfrihed, og at kriterierne for samfundstjeneste er objektive og ikke socialt diskriminerende. Desuden så vi meget gerne, at der blev taget andre kategorier af lovovertrædelser med end dem, der var nævnt i ministerens redegørelse i februar. Endelig synes vi, det ikke er for smart, hvis man ikke laver en undersøgelse over recidivet, men det er jo noget, vi diskuterede i februar.

Mere generelt vil jeg gerne sige, at jeg finder, vi bliver nødt til at diskutere mulighederne for at komme væk fra frihedsstraffe mere alvorligt, end denne forsøgsordning lægger op til. Det lader til, at et betydeligt flertal her i tinget kunne blive enige om eller faktisk er enige om, at frihedsstraffene, som vi kender dem, er uhensigtsmæssige.

Jeg tror også, det store flertal erkender, at der er samfundsmæssige baggrunde for lovovertrædernes omfang og mønster. Selv om jeg aldrig har talt om en enkelt baggrund, var ministeren dog også enig i, at der er en samfundsmæssig baggrund på den ene eller den anden led, og nogle af faktorerne kender vi da noget til.

Jeg synes i virkeligheden, at kommissoriet for udvalget vedrørende alternativer til frihedsstraf burde have været – da det nu ikke var det – at folketingsflertallet så burde vedtage noget i retning af, at vi her i landet ikke vil acceptere at have brug for mere end 3.000 afsoningspladser, og at vi i øvrigt vil lave en plan over dem, så de i løbet af f.eks. 10 år reduceres meget væsentligt. Jeg tror, man sagtligt kunne sige, at de skulle ned på 50 eller noget i den retning.

Der er dels tale om, at man måtte justere lovgivningen, så den bedre svarer til befolkningens adfærd, dels at man fjerner nogle af årsagerne til lovovertrædelser – og det er som før sagt ikke en enkelt ting – og der er dels tale om at finde alternativer. Ja men hvilke alternativer? siger man så, og det har jo været diskuteret ikke særlig opfindsomt først i udvalget og nu her i retsudvalget og i tinget nogle gange.

Jeg tror, der var meget, meget brede rammer for fantasien til at finde alternativer,

hvis man ikke opfattede problemet primært som noget med at finde alternative straffereformer, men opfattede problemet som noget med at finde alternative måder at forebygge og alternative måder at resocialisere på. Når vi tænker på, at det koster gennemsnitligt 200.000 kr. om året at holde en person frihedsberøvet, ville der også økonomisk være fantastiske rammer, der nok kunne appellere til fantasien, hvis de alternativer, vi ledte efter, primært sigtede på alternativer med hensyn til forebyggelse og alternativer med hensyn til resocialisering. Men desværre har man foreløbig defineret problemet som alternativ til noget med straf, som et flertal herinde egentlig godt ved ikke fungerer.

Det, man reelt gør i stedet for at finde sådanne alternativer og i stedet for at nedbringe den frihedsberøvelse, som man ikke har tillid til er hensigtsmæssig, konstruktiv eller fornuftig på nogen som helst måde, er, at man gør det modsatte, nemlig udvider kapaciteten med 670 pladser fra efteråret 1980 og til beslutningen i finansudvalget om få dage.

Ministeren siger, der er en sammenhæng mellem det, han kommer med her i salen i dag, og det, han kom med i finansudvalget i går. Ja men vi accepterer ikke den sammenhæng, og vi vil ikke drømme om at støtte aktstykket om de sidste 270 pladser.

Jeg vil også godt spørge om, hvordan ministeren og justitsministeriet kan finde på at begrunde disse 270 pladser som noget midlertidigt, hvilket belæg der er for det, og om man ikke i virkeligheden godt ved, at det bliver en permanent ordning, når man jo ikke har taget pukkelen som begrundelse, men har taget det strafudmålingsniveau, der var i 1981, og sagt, at dette i balance – sådan læser jeg redegørelsen – kræver 500 pladser mere. Jeg kan ikke se, at det fører til, at det bliver en midlertidig ordning, jeg synes, der er en fare for, at det bliver en permanent ordning, og jeg synes, at hele statistikken viser, at vi er inde i en udvikling, som burde angribes på en ganske anden måde.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Jeg skal heller ikke i detaljer begrunde forslaget – det er sket i forbindelse med redegørelsesdebatten – men skal kun svare på ganske enkelte spørgsmål, der er stillet.